

Řešení vybraných příkladů 6. sada

c) Vyšetřete konvergenci řady

$$(1) \quad \sum_{n=1}^{+\infty} \frac{(-1)^{\lfloor \sqrt{n} \rfloor}}{n}.$$

Řešení: Je zřejmé, že řada (1) nekonverguje absolutně (víme, že harmonická řada diverguje k $+\infty$), stačí tedy určit zda konverguje neabsolutně. Označme

$$a_n = \frac{1}{\ln n}, \quad b_n = \frac{(-1)^{\lfloor \sqrt{n} \rfloor} \ln n}{n}, \quad n = 1, 2, \dots$$

Máme tedy rozhodnout, zda konverguje řada $\sum_{n=1}^{+\infty} a_n b_n$. Zřejmě $a_n \searrow 0$ pro $n \rightarrow +\infty$, tj. a_n je nerostoucí posloupnost, která konverguje k nule. K tomu, abychom mohli použít Dirichletovo kritérium potřebujeme ukázat, že řada $\sum_{n=1}^{+\infty} b_n$ má omezené částečné součty. Označme její n -tý částečný součet jako Σ_n .

Nyní si všimneme, že $\sum_{n=1}^{+\infty} b_n$ je tvaru:

$$\begin{aligned} & -\frac{\ln 1}{1} - \frac{\ln 2}{2} - \frac{\ln 3}{3} \\ & \quad + \frac{\ln 4}{4} + \frac{\ln 5}{5} + \frac{\ln 6}{6} + \frac{\ln 7}{7} + \frac{\ln 8}{8} \\ & \quad - \frac{\ln 9}{9} - \dots \\ & \quad \dots - \frac{\ln((2n)^2 - 1)}{(2n)^2 - 1} \\ & \quad + \frac{\ln((2n)^2)}{(2n)^2} + \dots + \frac{\ln((2n+1)^2 - 1)}{(2n+1)^2 - 1} \\ & \quad - \frac{\ln((2n+1)^2)}{(2n+1)^2} - \dots - \frac{\ln((2n+2)^2 - 1)}{(2n+2)^2 - 1} \\ & \quad \quad + \frac{\ln((2n+2)^2)}{(2n+2)^2} + \dots \end{aligned}$$

Jelikož $\frac{\ln x}{x}$ je klesající pro $x > e$, pak pro sudé přirozené číslo n platí

$$\begin{aligned} b_{n^2} &> b_{n^2+1} > \dots > b_{(n+1)^2-1} > 0, \\ b_{(n+1)^2} &< b_{(n+1)^2+1} < \dots < b_{(n+2)^2-1} < 0. \end{aligned}$$

Jestliže nyní ukážeme, že pro každé $n \in \mathbb{N}$, $n \geq 2$ je splněno:

$$(2) \quad |b_{n^2}| + \dots + |b_{(n+1)^2-1}| \geq |b_{(n+1)^2}| + \dots + |b_{(n+2)^2-1}|,$$

pak podobně jako v důkazu Leibnizova kritéria dostaneme, že pro n sudé

$$\begin{aligned} \Sigma_{n^2-1} &< \Sigma_{n^2} < \Sigma_{n^2+1} < \dots < \Sigma_{(n+1)^2-1}, \\ \Sigma_{(n+1)^2-1} &> \Sigma_{(n+1)^2} > \Sigma_{(n+1)^2+1} > \dots > \Sigma_{(n+2)^2-1}, \\ \Sigma_{n^2-1} &\leq \Sigma_{(n+2)^2-1}, \quad \Sigma_{(n+1)^2-1} \geq \Sigma_{(n+3)^2-1}. \end{aligned}$$

Tato sada nerovností ale nutně znamená, že posloupnost $\{\Sigma_n\}_{n=3}^{+\infty}$ je zdola omezená Σ_3 a shora omezená Σ_8 . Pak už je ale omezená celá posloupnost $\{\Sigma_n\}_{n=1}^{+\infty}$.

Zbývá tedy dokázat nerovnost (2) pro libovolné $n \geq 2$, to jest:

$$\frac{\ln(n^2)}{n^2} + \dots + \frac{\ln((n+1)^2 - 1)}{(n+1)^2 - 1} \geq \frac{\ln((n+1)^2)}{(n+1)^2} + \dots + \frac{\ln((n+2)^2 - 1)}{(n+2)^2 - 1}.$$

K důkazu (2) použijeme

Lemma 1. ¹ Necht f je kladná spojitá nerostoucí funkce na $[\ell, +\infty)$, kde $\ell \in \mathbb{N}$. Pak pro $m \in \mathbb{N}$, $m > \ell$ platí

$$f(\ell + 1) + f(\ell + 2) + \dots + f(m) \leq \int_{\ell}^m f(x) dx \leq f(\ell) + f(\ell + 1) + \dots + f(m - 1).$$

Funkce $f(x) = \frac{\ln x}{x}$ splňuje předpoklady Lemmatu 1. na $[3, +\infty]$ a dává odhady:

$$\begin{aligned} \frac{\ln((n+1)^2)}{(n+1)^2} + \dots + \frac{\ln((n+2)^2 - 1)}{(n+2)^2 - 1} &\leq \int_{(n+1)^2 - 1}^{(n+2)^2 - 1} \frac{\ln x}{x} dx \\ &= \frac{1}{2} [\ln^2 x]_{(n+1)^2 - 1}^{(n+2)^2 - 1} \\ &= \frac{1}{2} (\ln^2((n+2)^2 - 1) - \ln^2((n+1)^2 - 1)), \\ &= \frac{1}{2} \ln^2 \left(\frac{(n+2)^2 - 1}{(n+1)^2 - 1} \right) \end{aligned}$$

a

$$\begin{aligned} \frac{\ln(n^2)}{n^2} + \dots + \frac{\ln((n+1)^2 - 1)}{(n+1)^2 - 1} &\geq \int_{n^2}^{(n+1)^2} \frac{\ln x}{x} dx \\ &= \frac{1}{2} \ln^2 \left(\frac{(n+1)^2}{n^2} \right). \end{aligned}$$

Jelikož $\ln^2$ je rostoucí na $[3, +\infty]$, pak k ověření (2) zbývá dokázat:

$$(3) \quad \frac{(n+1)^2}{n^2} \geq \frac{(n+2)^2 - 1}{(n+1)^2 - 1}.$$

To je ale nyní již snadné, neboť ekvivalentními úpravami dostaneme:

$$\begin{aligned} ((n+1)^2 - 1)(n+1)^2 &\geq n^2((n+2)^2 - 1) \\ (n+1)^4 - (n+1)^2 &\geq n^2(n^2 + 4n + 3) \\ n^4 + 4n^3 + 6n^2 + 4n + 1 - n^2 - 2n - 1 &\geq n^4 + 4n^3 + 3n^2 \\ 5n^2 + 2n &\geq 3n^2. \end{aligned}$$

Poslední nerovnost evidentně platí. Tudíž platí i (3). Tím je tento poněkud zdlouhavější příklad hotov.

f) Vyšetřete konvergenci řady

$$(4) \quad \sum_{n=2}^{+\infty} \frac{(-1)^n}{\sqrt{n} + (-1)^n}.$$

Řešení: Porovnáním s řadou $\sum_{n=2}^{+\infty} \frac{1}{\sqrt{n}}$ vidíme, že řada (4) nekonverguje absolutně. Označme n -tý člen řady jako a_n . Potom

$$a_n = \frac{(-1)^n}{\sqrt{n} + (-1)^n} \frac{\sqrt{n} - (-1)^n}{\sqrt{n} - (-1)^n} = \frac{(-1)^n \sqrt{n} - 1}{n - 1} = \frac{(-1)^n \sqrt{n}}{n - 1} - \frac{1}{n - 1}.$$

Položme

$$b_n := \frac{\sqrt{n}}{n - 1}, \quad c_n = \frac{1}{n - 1}, \quad n = 2, 3, \dots$$

¹Lemma 1. se jednoduše dokáže ze základní vlastnosti Riemannova integrálu

$$\int_{\ell}^m f(x) dx = \sum_{i=\ell}^{m-1} \int_i^{i+1} f(x) dx.$$

Pak už stačí pro $i = \ell, \dots, m - 1$ sečíst triviální odhady

$$f(i) \leq \int_i^{i+1} f(x) dx \leq f(i+1),$$

které okamžitě plynou z monotonie funkce f .

Uvažme ještě funkci

$$f(x) = \frac{\sqrt{x}}{x-1}, \quad x \in (1, +\infty).$$

Platí

$$f'(x) = -\frac{1+x}{2(x-1)^2\sqrt{x}} < 0, \quad x \in (1, +\infty)$$

Vidíme, že $f(n) = b_n \searrow 0$ pro $n \rightarrow +\infty$. Dále $\sum_{n=2}^{+\infty} (-1)^n$ má omezené částečné součty, z Dirichletova kritéria tedy plyne, že řada $\sum_{n=2}^{+\infty} (-1)^n b_n$ konverguje se součtem $S \in \mathbb{R}$. Na druhou stranu $\sum_{n=2}^{+\infty} c_n = +\infty$. To znamená, že

$$\sum_{n=2}^N a_n = \sum_{n=2}^N (-1)^n b_n - \sum_{n=2}^N c_n \rightarrow S - \infty = -\infty, \quad N \rightarrow +\infty.$$

Řada (4) tedy nekonverguje.

i) Vyšetřete konvergenci řady

$$(5) \quad \sum_{n=1}^{+\infty} \sin(\pi\sqrt{n^2+k^2}).$$

Řesení: Je jasné, že pro $k=0$ je součet řady (5) roven nule. Nechť dále $k \neq 0$. Platí

$$\begin{aligned} \sin(\pi\sqrt{n^2+k^2}) &= \sin\left(\pi n \sqrt{1 + \left(\frac{k}{n}\right)^2}\right) \\ &= \sin\left(\pi n \left(1 + \frac{k^2}{2n^2} + O(n^{-4})\right)\right) \\ &= \sin\left(\pi n + \pi \frac{k^2}{2n} + O(n^{-3})\right) \\ &= \sin(\pi n) \cos\left(\pi \frac{k^2}{2n} + O(n^{-3})\right) + \cos(\pi n) \sin\left(\pi \frac{k^2}{2n} + O(n^{-3})\right) \\ &= (-1)^n \sin\left(\pi \frac{k^2}{2n} + O(n^{-3})\right) \\ &= (-1)^n \pi \frac{k^2}{2n} + O(n^{-3}), \quad n \rightarrow +\infty. \end{aligned}$$

To znamená, že

$$\begin{aligned} |\sin(\pi\sqrt{n^2+k^2})| &= \left|(-1)^n \pi \frac{k^2}{2n} + O(n^{-3})\right| \\ &= \sqrt{\left((-1)^n \pi \frac{k^2}{2n} + O(n^{-3})\right)^2} \\ &= \sqrt{\left(\pi^2 \frac{k^4}{4n^2} + O(n^{-4})\right)} \\ &= \sqrt{\pi^2 \frac{k^4}{4n^2} \left(1 + \frac{4n^2}{\pi^2 k^4} O(n^{-4})\right)} \\ &= \pi \frac{k^2}{2n} \sqrt{1 + O(n^{-2})} \\ &= \pi \frac{k^2}{2n} (1 + O(n^{-2})) \\ &= \pi \frac{k^2}{2n} + O(n^{-3}), \quad n \rightarrow +\infty. \end{aligned}$$

Ukázali jsme, že

$$|\sin(\pi\sqrt{n^2+k^2})| \cong \pi \frac{k^2}{2n}, \quad n \rightarrow +\infty.$$

Jelikož harmonická řada diverguje, pak řada (5) nekonverguje absolutně pro $k \neq 0$.

Zbývá rozhodnout, zda řada (5) konverguje neabsolutně. K tomu nám výše uvedené odhady nestačí, neboť (5) nemá kladné členy. Výše jsme nicméně ukázali, že

$$\sin(\pi\sqrt{n^2+k^2}) = (-1)^n \pi \frac{k^2}{2n} + O(n^{-3}), \quad n \rightarrow +\infty.$$

Členy tvaru $O(n^{-3})$ konvergují pro $n \rightarrow +\infty$ k nule mnohem rychleji než členy $(-1)^n \pi \frac{k^2}{2n}$. To vede k domněnce, že pro n velké se řada (5) chová jako alternující řada s členy $(-1)^n \frac{\pi k^2}{2n}$. Položme

$$a_n := (-1)^n \sin(\pi\sqrt{n^2+k^2}).$$

Pak víme, že $a_n \rightarrow 0$ pro $n \rightarrow +\infty$ a

$$\sum_{n=0}^{+\infty} (-1)^n a_n = \sum_{n=0}^{+\infty} \sin(\pi\sqrt{n^2+k^2}).$$

Jestliže ukážeme, že existuje $n_0 \in \mathbb{N}$ tak, že pro každé $n \in \mathbb{N}$ platí

$$(6) \quad n \geq n_0 \Rightarrow a_n > a_{n+1} > 0,$$

pak z Leibnizova kritéria plyne konvergence řady

$$\sum_{n=n_0}^{+\infty} (-1)^n a_n.$$

Pak už ale musí konvergovat i

$$\sum_{n=0}^{+\infty} (-1)^n a_n,$$

což je totéž jako konvergence studované řady (5). Zbývá ověřit podmínku (6). Máme

$$\begin{aligned} a_n &= (-1)^n \sin(\pi\sqrt{n^2+k^2}) = \cos(\pi n) \sin(\pi\sqrt{n^2+k^2}) \\ &= \sin(\pi(n+n\sqrt{n^2+k^2})) \\ &= \sin(\pi(n+\sqrt{n^2+k^2}) - 2\pi n) \\ &= \sin(\pi(\sqrt{n^2+k^2}-n)). \end{aligned}$$

Uvažujme nyní funkci $g(x) = \sqrt{x^2+k^2} - x$, $x > 0$. Je jednoduché ověřit, že

- $g > 0$ pro $x > 0$,
- $g(x) < \frac{1}{2}$ pro $x > k^2 - \frac{1}{4}$,
- $\lim_{x \rightarrow +\infty} g(x) = 0$ a
-

$$g'(x) = \frac{x - \sqrt{x^2+k^2}}{\sqrt{x^2+k^2}} < 0, \quad x > 0.$$

Zde stále předpokládáme $k \neq 0$. Zvolme $n_0 \in \mathbb{N}$ tak, aby $n_0 > k^2 - \frac{1}{4}$, pak pro $n \geq n_0$ platí

$$0 < \pi(\sqrt{n^2+k^2}-n) < \pi/2$$

a

$$0 < \sin(\pi(\sqrt{n^2+k^2}-n)) < 1.$$

Jelikož g je klesající na $(0, +\infty)$ a $\sin$ je rostoucí na $(0, \frac{\pi}{2})$, pak $\{a_n\}_{n=1}^{+\infty}$ je nutně klesající od indexu n_0 . Tím je příklad hotov.

m) Vyšetřete konvergenci řady

$$(7) \quad \sum_{n=1}^{+\infty} (-1)^n \frac{\sin^2 n}{n}.$$

Řesení: Platí

$$a_n := \frac{\sin^2 n}{n} = \frac{1 - \cos 2n}{2n}, \quad n = 1, 2, \dots$$

a tedy

$$(8) \quad \sum_{n=1}^{+\infty} (-1)^n \frac{\sin^2 n}{n} = \sum_{n=1}^{+\infty} (-1)^n \frac{1}{2n} - \sum_{n=1}^{+\infty} (-1)^n \frac{\cos(2n)}{n}.$$

Z Dirichletova kritéria plyne, že řada konverguje

$$\sum_{n=1}^{+\infty} (-1)^n \frac{1}{2n}.$$

Skutečně, $\frac{1}{2n} \searrow 0$ pro $n \rightarrow +\infty$ a $\sum_{n=1}^{+\infty} (-1)^n$ má omezené částečné součty. Jelikož $\frac{1}{n} \searrow 0$ pro $n \rightarrow +\infty$, pak i řada

$$\sum_{n=1}^{+\infty} (-1)^n \frac{\cos(2n)}{n}$$

konverguje, jestliže ukážeme, že $\sum_{n=1}^{+\infty} (-1)^n \cos(2n)$ má omezené částečné součty. Počítejme:

$$(-1)^n \cos(2n) = \cos(\pi n) \cos(2n) = \cos(n(\pi + 2)).$$

Stačí tedy ukázat, že $\sum_{n=1}^{+\infty} \cos(n(\pi + 2))$ má omezené částečné součty. Toto si dokážeme v Lemmatu 2 na konci příkladu. Tedy řada (8) konverguje.

Na druhou stranu

$$\sum_{n=1}^{+\infty} \frac{\sin^2 n}{n} = \sum_{n=1}^{+\infty} \frac{1}{2n} - \sum_{n=1}^{+\infty} \frac{\cos(2n)}{n}.$$

První řada napravo má součet $+\infty$, zatímco druhá z Dirichletova kritéria konverguje k nějakému $A \in \mathbb{R}$ (ukáže se podobně jako pro $\sum_{n=1}^{+\infty} (-1)^n \frac{\cos(2n)}{n}$, sami si doplňte detaily). Tudíž

$$\sum_{n=1}^{+\infty} \frac{\sin^2 n}{n} = +\infty - A = +\infty.$$

Závěr: řada (8) konverguje neabsolutně.

Lemma 2. *Platí*

$$\begin{aligned} 1 + \cos x + \cos 2x + \cdots + \cos nx &= \cos\left(\frac{nx}{2}\right) \frac{\sin\left(\frac{(n+1)x}{2}\right)}{\sin\left(\frac{x}{2}\right)} \\ \sin x + \sin 2x + \cdots + \sin nx &= \sin\left(\frac{nx}{2}\right) \frac{\sin\left(\frac{(n+1)x}{2}\right)}{\sin\left(\frac{x}{2}\right)} \end{aligned}$$

kde $x \neq 2k\pi$, $k \in \mathbb{Z}$. Speciálně, obě řady jsou v absolutní hodnotě shora odhadnuty $\frac{1}{\sin(\frac{x}{2})}$ pro každé $n \in \mathbb{N}$.

K důkazu budeme potřebovat následující vztahy

$$e^{ix} = \cos x + i \sin x, \quad \cos(x) = \Re(e^{ix}), \quad \sin x = \Im(e^{ix}) = (e^{ix} - e^{-ix})/2i, \quad x \in \mathbb{R},$$

kde $\Re$, resp. $\Im$ značí reálnou, resp. imaginární část komplexního čísla. Položme dále $q = e^{ix}$, $x \neq 2k\pi$, $k \in \mathbb{Z}$. Pak Moivreova věta dává $q^n = e^{inx}$, $n \in \mathbb{N}$. Tento vztah ale platí pro každé $n \in \mathbb{R}$. Dále platí

$e^{ix}e^{iy} = e^{i(x+y)}$, $x, y \in \mathbb{R}$. Tudíž

$$\begin{aligned}
 1 + q + q^2 + \dots + q^n &= (1 + q + q^2 + \dots + q^n) \frac{q-1}{q-1} \\
 &= \frac{q^{n+1} - 1}{q-1} \\
 &= \frac{q^{n+1} - 1}{q-1} \frac{q^{-\frac{1}{2}}}{q^{-\frac{1}{2}}} \\
 &= \frac{q^{n+\frac{1}{2}} - q^{-\frac{1}{2}}}{q^{\frac{1}{2}} - q^{-\frac{1}{2}}} \\
 &= \frac{q^{\frac{n}{2}} (q^{\frac{n+1}{2}} - q^{-\frac{n+1}{2}})}{q^{\frac{1}{2}} - q^{-\frac{1}{2}}} \\
 &= \frac{q^{\frac{n}{2}} \frac{q^{\frac{n+1}{2}} - q^{-\frac{n+1}{2}}}{2i}}{\frac{q^{\frac{1}{2}} - q^{-\frac{1}{2}}}{2i}} \\
 &= (\cos(\frac{nx}{2}) + i \sin(\frac{nx}{2})) \frac{\sin(\frac{(n+1)x}{2})}{\sin(\frac{x}{2})}.
 \end{aligned}$$

Všimněte si, že $q \neq 1$ pro $x \neq 2k\pi$, $k \in \mathbb{Z}$. Dokazované vztahy se pak dostanou porovnáním reálné a imaginární části právě rozepsané rovnosti.

s) Vyšetřete konvergenci řady

$$(9) \quad \sum_{n=1}^{+\infty} \frac{\sin(n\pi/4)}{\sin(n\pi/4) + n^p}.$$

Řešení: Označme $a_n := \sin(n\pi/4)$, $n = 1, 2, \dots$. Pak

$$a_n = \begin{cases} 0, & n = 0 \pmod{4}, \\ \pm 1, & n = \pm 2 \pmod{8}, \\ \pm \frac{1}{\sqrt{2}}, & n = \pm 1, \pm 3 \pmod{8}. \end{cases}$$

Zde $\pmod{m}$ značí zbytek po dělení m . Dále

$$(10) \quad \sum_{n=1}^{+\infty} \frac{a_n}{a_n + n^p} = \sum_{n=1}^{+\infty} \frac{a_n}{a_n + n^p} \frac{n^p - a_n}{n^p - a_n} = \sum_{n=1}^{+\infty} \frac{-a_n^2}{n^{2p} - a_n^2} + \sum_{n=1}^{+\infty} \frac{a_n n^p}{n^{2p} - a_n^2}.$$

Nejprve uvažujme první řadu na pravé straně. Úpravou dostaneme

$$\begin{aligned}
 (11) \quad \sum_{n=1}^{+\infty} \frac{a_n^2}{n^{2p} - a_n^2} &= \frac{\frac{1}{2}}{1^{2p} - \frac{1}{2}} + \frac{1}{2^{2p} - 1} + \frac{\frac{1}{2}}{3^{2p} - \frac{1}{2}} + 0 \\
 &+ \frac{\frac{1}{2}}{5^{2p} - \frac{1}{2}} + \frac{1}{6^{2p} - 1} + \frac{\frac{1}{2}}{7^{2p} - \frac{1}{2}} + 0 + \dots \\
 &= \sum_{n=1}^{+\infty} \frac{1}{(4n-2)^{2p} - 1} + \sum_{n=1}^{+\infty} \frac{\frac{1}{2}}{(4n-1)^{2p} - \frac{1}{2}} + \sum_{n=1}^{+\infty} \frac{\frac{1}{2}}{(4n-3)^{2p} - \frac{1}{2}} \\
 &= \sum_{n=1}^{+\infty} \frac{1}{(4n-2)^{2p} - 1} + \sum_{n=1}^{+\infty} \frac{\frac{1}{2}}{(2n-1)^{2p} - \frac{1}{2}}.
 \end{aligned}$$

Z limitního srovnávacího kritéria plyne, že obě řady

$$\sum_{n=1}^{+\infty} \frac{1}{(4n-2)^{2p} - 1}, \quad \sum_{n=1}^{+\infty} \frac{\frac{1}{2}}{(2n-1)^{2p} - \frac{1}{2}}$$

konvergují právě tehdy, když $2p > 1$, tj. $p > \frac{1}{2}$.

Pro druhou řadu platí

$$\begin{aligned} \sum_{n=1}^{+\infty} \frac{a_n n^p}{n^{2p} - a_n^2} &= \frac{\frac{1^p}{\sqrt{2}}}{1^{2p} - \frac{1}{2}} + \frac{2^p}{2^{2p} - 1} + \frac{\frac{3^p}{\sqrt{2}}}{3^{2p} - \frac{1}{2}} + 0 \\ &\quad - \frac{\frac{5^p}{\sqrt{2}}}{5^{2p} - \frac{1}{2}} - \frac{6^p}{6^{2p} - 1} - \frac{\frac{7^p}{\sqrt{2}}}{7^{2p} - \frac{1}{2}} + 0 + \dots \\ &= \sum_{n=1}^{+\infty} \frac{(-1)^{n-1} (4n-2)^p}{(4n-2)^{2p} - 1} + \frac{1}{\sqrt{2}} \sum_{n=1}^{+\infty} \frac{(-1)^{n-1} (4n-1)^p}{(4n-1)^{2p} - \frac{1}{2}} + \frac{1}{\sqrt{2}} \sum_{n=1}^{+\infty} \frac{(-1)^{n-1} (4n-3)^p}{(4n-3)^{2p} - \frac{1}{2}}. \end{aligned}$$

Z limitního srovnávacího kritéria plyne, že tyto tři řady na pravé straně konvergují absolutně právě tehdy, když $p > 1$. Řada (10) tedy konverguje absolutně právě tehdy, když $p > 1$.

Zbývá určit pro která p řada (10) konverguje. Je-li

$$b_n := \frac{n^p}{n^{2p} - 1}, \quad n = 2, 3, \dots$$

pak $b_n \rightarrow 0$ pro $n \rightarrow +\infty$ právě tehdy, když $p > 0$. Navíc posloupnost je klesající (což plyne ze znaménka derivace funkce $\frac{x^p}{x^{2p}-1}$, $x > 1$). Z Dirichletova kritéria plyne, že řada

$$\sum_{n=1}^{+\infty} \frac{(-1)^{n-1} (4n-2)^p}{(4n-2)^{2p} - 1}$$

konverguje pro $p > 0$. Je-li $p \leq 0$, pak řada nekonverguje. Stejný postup i závěry platí i pro řady

$$\frac{1}{\sqrt{2}} \sum_{n=1}^{+\infty} \frac{(-1)^{n-1} (4n-1)^p}{(4n-1)^{2p} - \frac{1}{2}}, \quad \frac{1}{\sqrt{2}} \sum_{n=1}^{+\infty} \frac{(-1)^{n-1} (4n-3)^p}{(4n-3)^{2p} - \frac{1}{2}}.$$

Připomeňme, že (11) konverguje jen pro $p > 1/2$. Tudíž i řada (10) konverguje pro $p > 1/2$.

Závěr: řada (10) konverguje absolutně pro $p > 1$, pro $1 \geq p > \frac{1}{2}$ konverguje neabsolutně a jinak nekonverguje.